

กวด 105 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
301ม.จ 63 รหัสเรื่อง : ส34326
14.30 วันที่ : ๕4988/63 กวด -
วันที่ : 30 เม.ย. 63 เวลา : 14:18

ที่ ปช ๐๐๑๑/ 0200

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม
ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมศึกษา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม
ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมศึกษา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่องการศึกษาปัญหาการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน
เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมศึกษา
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุง
ระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามที่ได้ปรากฏปัญหาการกระทำความทุจริตของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กรมพัฒนาสังคมและ
สวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เข้าร้องเรียนต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
ว่าขณะฝึกงานที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดขอนแก่น ถูกสั่งให้ปลอมเอกสารลายมือชื่อและข้อมูล
เงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และปลอมลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงิน
ตามคำสั่งของผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดขอนแก่นและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการฝึกงานของนักศึกษา
ทั้งนี้ หลังจากที่ได้มีการรับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วนั้น สำนักงานเลขาธิการ กกต. ได้มีการส่งการไปที่
สำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพบว่ามีมูลตามที่ร้องเรียน และได้มีการรวบรวมหลักฐาน
เข้าสู่กระบวนการไต่สวน พร้อมกับลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งสรุปรายละเอียดเพื่อดำเนินการ
ตามกฎหมาย ปัญหาการทุจริตดังกล่าว ส่งผลกระทบและเกิดความเสียหายเป็นวงกว้างในระดับประเทศ
และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาการรั่วไหลของงบประมาณเงินอุดหนุนที่เกิดจากการกระทำความทุจริต
ในหลายขั้นตอน ทั้งในด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการและแนวทางปฏิบัติ
ของผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงหรือมีช่องว่างที่อาจกระทำความทุจริตได้ รวมทั้งระบบการติดตาม ประเมินผล

/และการ...

และการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนที่ไม่รัดกุม รอบคอบ ตลอดจนปัญหาในการจัดทำฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมของประเทศไทย และการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีศึกษา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต่อคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีศึกษา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ผลกระทบ

ปัญหาการกระทำทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดังกล่าว ส่งผลกระทบและเกิดความเสียหายเป็นวงกว้างในระดับประเทศ และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาการรั่วไหลของงบประมาณเงินอุดหนุนที่เกิดจากการกระทำทุจริตในหลายขั้นตอน ทั้งในด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการ และแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงในการกระทำทุจริต การขาดการควบคุมและตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจหน้าที่ ระบบการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ การจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมายของผู้รับการสงเคราะห์ ตลอดจนการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติดมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณี ศึกษากรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นควรมีข้อเสนอแนะตามความมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๖.๑ ด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมของประเทศไทย

รัฐบาลควรกำหนดให้การจัดทำฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมของประเทศไทย เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากร (Census) เพื่อปรับปรุงและจัดทำฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมของประเทศไทย และดำเนินการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของกรมการปกครอง ฐานข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ตลอดจนฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถมีฐานข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตั้งแต่ในระดับพื้นที่ โดยมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงแรงงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น โดยให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันดำเนินการบูรณาการการปฏิบัติงานและปรับปรุงฐานข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมของประเทศไทย

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดทำระบบสารสนเทศรองรับการใช้งานข้อมูลจากฐานข้อมูลในรูปแบบ Web-Based Technology หรือ Mobile Application ที่ผู้ใช้งานสามารถปฏิบัติงานและเรียกดูข้อมูลบน Web Browser หรือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้มีการรายงานข้อมูลแบบ Real-Time และจะต้องเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

๖.๒ ด้านเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบเงินอุดหนุน

เห็นควรให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการภายใต้สังกัด พิจารณาทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน และการกำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือกรณีเงินสงเคราะห์ในแต่ละประเภท ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ดุลยพินิจโดยไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนกำหนดระเบียบ วิธีการ ขั้นตอนในการจ่ายเงินสงเคราะห์ ให้มีความชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์และสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งให้พิจารณาศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดให้มีบัตรสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยใช้ฐานข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ซึ่งในส่วนของการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ/การพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินนั้น ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ/กรมภายใต้สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ให้มีการบูรณาการระหว่างส่วนราชการภายใต้สังกัด เพื่อสร้างระบบการจ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพที่สามารถจ่ายเงินไปยังผู้รับการสงเคราะห์ได้โดยตรง ในการที่จะสามารถป้องกันปัญหาการทุจริต และสามารถลดภารกิจในด้านการเบิกจ่ายเงินของเจ้าหน้าที่ เพื่อที่ที่สามารถพัฒนางาน

ด้านสังคมสงเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาจศึกษารูปแบบการจ่ายเงินกรณีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินผ่านระบบธนาคาร (e-Payment)

นอกจากนี้ เพื่อให้ภารกิจด้านการสงเคราะห์ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เห็นควรให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งมีภารกิจด้านการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่ประชาชน พิจารณาจัดให้มีระบบการจ่ายเงินผ่านระบบธนาคาร (e-Payment) โดยใช้บัตรใบเดียวที่สามารถเบิกจ่ายเงินให้ประชาชน/กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปตามโครงการ National e-Payment ซึ่งจะเป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม และพัฒนาระบบการรับจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยส่งเสริมการรับจ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมให้มีฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับสวัสดิการของภาครัฐ ควบคู่กับการจ่ายเงินให้แก่ประชาชนโดยตรงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจ่ายเงินช่วยเหลือและเงินสวัสดิการให้แก่ประชาชนได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ลดความผิดพลาด ความซ้ำซ้อน และโอกาสการทุจริต โดยกระบวนการดังกล่าวจะต้องมีการพิสูจน์ยืนยันตัวตนผู้มีสิทธิ โดยใช้ช่องทางระบบดิจิทัล และต้องมีระบบติดตามผลเพื่อตรวจสอบสถานะภาพของผู้มีสิทธิเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ฐานข้อมูลเป็นปัจจุบันและสามารถตรวจสอบได้แบบ Real Time

๖.๓ ด้านการติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณงบเงินอุดหนุน

เห็นควรให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการภายใต้สังกัด จัดทำแผนการตรวจสอบประเด็น/ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตในการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณงบเงินอุดหนุน และให้มีการวิเคราะห์ พร้อมทั้งจัดทำแผนสำหรับการสุ่มตรวจสอบกรณีที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบเงินอุดหนุน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ที่มีความเหมาะสม และให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนผู้ตรวจราชการภาคประชาชน นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการสังคมสงเคราะห์ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดังกล่าว โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเกี่ยวกับความถูกต้อง โปร่งใส ความรวดเร็ว ในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบเงินอุดหนุน พร้อมการเปิดเผยรายงานผลการติดตาม และประเมินผลของโครงการต่อสาธารณะ (รายละเอียดมาตรการฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรฐานการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๔๘, ๗๑๕๓

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th